

Cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera dal Grischun – purschidas per classas da scola dals stgalims superiurs e da las soluziuns transitoricas

Cuntegn

1	Finamira e context	3
2	Cussegliaziuns	3
2.1	Discurs da verificaziun per la registraziun tempriva tar l'assicuranza d'invaliditad (AI)	3
2.2	Cussegliaziun professiunala	4
2.3	Cussegliaziuns curtas	4
2.3.1	Cussegliaziuns curtas en scola (en la chasa da scola)	4
2.4	Case Management furmaziun professiunala (CMFP).....	4
3	Occurrenzas	5
3.1	Occurrenzas da classa	5
3.2	Occurrenzas da elecziun da professiun per persunas responsablas per l'educaziun	5
3.2.1	Occurrenzas da l'elecziun da professiun per persunas responsablas per l'educaziun e per giuvenils	5
3.2.2	Ulteriuras occurrenzas per persunas responsablas per l'educaziun.....	6
3.3	Occurrenzas per diversas gruppas en mira	6
3.3.1	Occurrenzas inizialas per persunas d'instrucziun per l'orientaziun professiunala	6
3.3.2	Occurrenzas per migrantas e migrants	6
4	Preschientscha ad exposiziuns – exposiziuns professiunalas	6
5	Infurmaziuns	7
5.1	Centers d'infurmaziun professiunala (CIP).....	7
5.2	Scleriments spezialis	7
5.2.1	Discurs d'infurmaziun e scleriments per persunas d'instrucziun.....	7
5.2.2	Discurs d'infurmaziun e scleriments per persunas responsablas per l'educaziun.....	7
5.2.3	Discurs d'infurmaziun e scleriments per giuvenils	7
5.3	Purschidas d'infurmaziun	7
5.3.1	Fegls d'infurmaziun.....	8
5.3.2	www.berufsbildung.gr.ch	8

5.3.3	www.berufsberatung.ch	8
5.4	Broschura da elecziun da professiun	8
5.5	Diari da fufagnadi	8
5.6	«Profilo» – ordinatur grischun d'orientaziun professiunala	9
5.7	«Gasetta per l'elecziun da professiun»	9
5.8	Newsletter per persunas d'instrucziun – BIZ-News	9
5.9	BIZ App	9
6	Survista da las purschidas tenor onn da scola	10
7	Elecziun da professiun – ils pass ils pli impurtants.....	11
8	Urari da l'elecziun da professiun.....	14
9	Lieus da la Cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera.....	16

1 Finamira e context

La Cussegliazion da professiun, da studi e da carriera cussegla ed infurmescha giuvenils e personas creschidas en dumondas concernent la professiun, il studi e la carriera. Quest document dat ina survista da las purschidas da la Cussegliazion professiunala per classas da scola dals stgalims superiors e da las soluziuns transitoricas. Perquai vegn duvrada qua la noziun «Cussegliazion professiunala» per la Cussegliazion da professiun, da studi e da carriera. Personas d'instrucziun sco er cussegliastras e cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera elegian en cunvegnientscha cuminaivla la purschida che fa mintgamai senn per lur classas. Las cussegliastras ed ils cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera, las personas d'instrucziun responsablas e las direcziuns da la chasa da scola correspundenta planiseschan la collavuraziun tranter la Cussegliazion professiunala e la scola e sclereschan las responsabladads.

2 Cussegliaziuns

Cussegliaziuns professiunalas servan al scleriment detaglià da las pussaivladads e dals interess professiunals sco er a l'elavuraziun da perspectives per il futur professiunal.

Cussegliastras e cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera accumpognan las clientas ed ils clients en il process da l'elecziun da professiun. Ellas ed els fan analisas da la situaziun, analisas dal potenzial u scleriments dals interess, discutan sco er infurmeschan davart pussaivladads e sustegnan tar l'elecziun d'ina via adattada. En cas da basegn vegnan utilisadas en il process da cussegliazion proceduras davart ils interess, la persunalitad e/u la prestaziun. Las cussegliaziuns han normalmain lieu en ils biros da la Cussegliazion da professiun, da studi e da carriera e cumpiglian per regla plirs termins da cussegliazion. Ellas pon vegnir realisadas tut tenor la situaziun er en la chasa da scola, per telefon u per conferenza da video.

La suandanta survista mussa ina schelta dals temas che pon vegnir discutads en ina cussegliazion.

- Elecziun da professiun
- Scleriment dals interess
- Scleriments da las prestaziuns
- Infurmaziuns davart il sistem da furmaziun
- Infurmaziuns davart las professiuns
- Maturitad professiunala
- Scolas medias (gimnasi, scola media spezialisada, scola media commerziala)
- Maturitad spezialisada
- Promoziun da talents, p.ex. sport da prestaziun e furmaziun professiunala
- Soluziuns transitoricas e soluziuns intermediaras
- Retschertga d'infurmaziuns
- Fufragnadi
- Tschertgar ina piazza d'emprendissadi
- Agid en connex cun l'annunzia
- Tests da qualificaziun
- Problems psicosocials
- Colliaziun cun personas accumpagnantas, instituziuns, posts spezialisads ed uffizis involvids

2.1 Discurs da verificaziun per la registraziun tempriva tar l'assicuranza d'invaliditad (AI)

Cun giuvenils cun indizis per in basegn da sustegn tras la AI mainan cussegliastras e cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera a partir dal 2. semester da la 1. superiura discurs da verificaziun. Las personas responsablas per l'educaziun sa participeschan medemamain al discurs. La finamira

è da sensibilisar davart il tema «Mesira da professiun» da l'assicuranza d'invaliditad (AI) e d'identifitgar indizis per la necessitad d'ina annunzia tar la AI. Sche tals indizis èn avant maun, vegnan ils giuvenils surdads al Case Management furmaziun professiunala (CMFP).

Finamira: Ils giuvenils e lur personas responsablas per l'educaziun vegnan sensibilisads davart il tema «Mesira da professiun» da la AI e davart la registraziun tempriva dals giuvenils, tar ils quals in'annunzia a la AI pudess esser inditgada.

2.2 Cussegliaziun professiunala

Las [cussegliaziuns individualas](#) servan al scleriment detaglià da las pussaivladads e dals interess professiunals dals giuvenils. Ellas vegnan purschidas en la 1. superiura a partir dal mars. Personas responsablas per l'educaziun u personas da referiment pon accompagnar ils uffants a la cussegliaziun.

Finamira: Ensemen cun ils giuvenils sclerescha la cussegliaadra u il cussegliaader da professiun, da studi e da carriera lur abilitads ed interess individuals. Ensemen elavuran els las pussaivladads da professiun e da furmaziun ed identifitgeschan ils ulteriurs pass.

2.3 Cussegliaziuns curtas

Cussegliaziuns curtas sa drizzan a giuvenils che han ina dumonda concreta e che n'ha dovran betg in entir process da cussegliaziun. Cussegliaziuns curtas han lieu en differentas furmas: Las cussegliastras ed ils cussegliaaders da professiun, da studi e da carriera respundan dumondas per e-mail, per telefon, per conferenza da video u persunalmain al lieu. Ils giuvenils survegnan lura svelta e nuncumplitgadain infurmaziuns ed impuls.

2.3.1 Cussegliaziuns curtas en scola (en la chasa da scola)

Uras da consultaziun en la chasa da scola èn cussegliaziuns curtas. Scolaras e scolars survegnan en quest connex svelta e nuncumplitgadain infurmaziuns ed impuls per lur process da l'elecziun da professiun.

Finamira: Scolaras e scolars, personas d'instrucziun sco er cussegliastras e cussegliaaders da professiun, da studi e da carriera discurren in cun l'auter entaifer curt temp ed en moda effizienta davart l'elecziun da professiun. Or d'uras da consultaziun en la chasa da scola resultan – sche necessari – sedutas da cussegliaziun regularas.

2.4 Case Management furmaziun professiunala (CMFP)

Las manageras ed ils managers da cas sustegnan giuvenils e personas giuvnas creschidas supplementarmain sin la via a la furmaziun professiunala da basa. La [purschida](#) sa drizza a personas da 14 fin 25 che

- dovran sustegn supplementar durant il stgalim superiur en l'elecziun da professiun ed a la tschertga d'ina soluziun da cuntinuaziun
- che n'han nagina soluziun da cuntinuaziun suenter il stgalim superiur u suenter la soluziun transitorica u
- che han interrut in emprendissadi u ina soluziun transitorica.

Annunzia durant il stgalim superiur

- Personas responsablas per l'educaziun, personas d'instrucziun u ulteriurs posts participads annunzian ils giuvenils tar la Cussegliaziun professiunala. Las cussegliastras ed ils cussegliaaders da professiun, da studi e da carriera proponan il CMFP suenter in scleriment dals interess u dal potenzial ed annunzian ils giuvenils per quest intent.

Annunzia suenter il stgalim superiur

- Annunzia tar la finiziun da la scola, sur la soluziun transitorica u tras la surveglianza da la furmaziun professiunala. Vers la fin da l'ultim onn da scola resp. da l'onn transitoric vegn realisada in'enquista da finiziun da la scola per sclerir, tge scolaras e scolaras che n'han anc nagina soluziun da continuaziun. Quellas e quels vegnan contactads da las manageras e dals managers da cas.

Las cussegliastras ed ils cussegliastras da professiun, da studi e da carriera collavuran stretgmain cun las manageras ed ils managers da cas. Uschia pon era vegnir fatgas assegnaziuns vicendaivlas en la Cussegliaziun professiunala u en il CMFP.

Finamira: Tras il sustegn dals giuvenils annunziads sco er tras la collavuraziun cun ulteriurs posts duain vegnir manads uschè blers giuvenils sco pussaivel en moda persistente en la scolaziun dal stgalim secundar II.

3 Occurrenz

La Cussegliaziun professiunala porscha differentas occurrenz da sustegn en connex cun l'elecziun da professiun.

3.1 Occurrenz da classa

Las cussegliastras ed ils cussegliastras da professiun, da studi e da carriera responsabels per las classas da scola realiseschan occurrenz d'orientaziun per las scolaras ed ils scolaras en il Center d'infurmaziun professiunala (CIP) u en la chasa da scola. Quellas han lieu a la fin da la 1. superiura e/u al cumenzament da la 2. superiura.

Finamira: Las scolaras ed ils scolaras enconuschan il sistem da furmaziun (scolaziuns e perfecziunaments) ed ils pass per l'elecziun da professiun. Ellas ed els emprendan, nua e co ch'ellas ed els chattan infurmaziuns davart professiuns, enconuschan la purschida da la Cussegliaziun professiunala sco er l'urari da l'elecziun da professiun. Ultra da quai duai uschia vegnir reducida la retegnientscha da s'annunziar per la cussegliaziun.

3.2 Occurrenz da elecziun da professiun per persunas responsablas per l'educaziun

Durant la perioda da la fin da la 1. superiura, dal cumenzament da la 2. superiura realiseschan las cussegliastras ed ils cussegliastras responsabels da professiun, da studi e da carriera occurrenz d'infurmaziun per las persunas responsablas per l'educaziun en la chasa da scola u en il CIP.

Finamira: Las persunas responsablas per l'educaziun enconuschan il sistem da furmaziun (scolaziuns e perfecziunaments), ils pass per l'elecziun da professiun, emprendan co e nua ch'ellas chattan infurmaziuns davart professiuns, enconuschan la purschida da la Cussegliaziun professiunala e l'urari da l'elecziun da professiun e san, co ch'ellas pon sustegnair lur uffants. Ultra da quai emprendan ellas d'enconuscher las cussegliastras ed ils cussegliastras da professiun, da studi e da carriera.

3.2.1 Occurrenz da l'elecziun da professiun per persunas responsablas per l'educaziun e per giuvenils

Alternativamain u complementarmain ad occurrenz per classas e per persunas responsablas per l'educaziun pon avoir lieu occurrenz cuminaivlas per persunas responsablas per l'educaziun e per lur uffants. Quellas han l'avantatg che las persunas responsablas per l'educaziun ed ils giuvenils han il medem stan d'infurmaziun. A medem temp vegn sveglià il discurs in cun l'auter, cun autras famiglias ubain cun la cussegliastra u il cussegliastr da professiun, da studi e da carriera. Las occurrenz pon esser occurrenz d'infurmaziun, ma pon er avoir lieu en furma d'in lavuratori.

Finamira: Las personas responsables per l'educaziun ed ils giuvenils enconuschan il sistem da furmaziun (scolaziuns e perfecziunaments), ils pass per l'elecziun da professiun, emprendan co e nua ch'ellas chattan infurmaziuns davart professiuns, enconuschan la purschida da la Cussegliaziun professiunala e l'urari da l'elecziun da professiun. Las personas responsables per l'educaziun san, co ch'ellas pon sustegnair lur uffants. Il discurs cuminaivel vegn sveglià.

3.2.2 Ulteriuras occurrenz per personas responsables per l'educaziun

La Cussegliaziun professiunala po er porscher a las personas responsables per l'educaziun curs en differents roms e cun differents cuntegns.

Finamira: Las personas responsables per l'educaziun interessadas duain survegnir la pussaivladad da s'infurmar supplementarmain a la saira da l'elecziun da professiun usitada e da s'aprofundar en differents secturs, co ch'ellas pon sustegnair lur uffants.

3.3 Occurrenz per diversas gruppas en mira

La Cussegliaziun da professiun po metter a disposiziun ulteriuras purschidas che vegnan offridas tenor basegn, sco per exempel las occurrenz qua sutvart.

3.3.1 Occurrenz inizias per personas d'instrucziun per l'orientaziun professiunala

La Cussegliaziun da professiun porscha a personas d'instrucziun, pedagogas curativas e pedagogs curativs da scola, lavureras e lavurers socials da scola e mainascolas per preparar l'instrucziun occurrenz dad «orientaziun professiunala». Questas occurrenz vegnan er utilisadas per il barat professiunala tranter la cussegliaziun ed il cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera e la persuna d'instrucziun e per sclerir la collavuraziun. La Cussegliaziun da professiun sustegna las scolas tar l'orientaziun professiunala da las scolaras e dals scolar.

Finamira: Personas d'instrucziun, pedagogas curativas e pedagogs curativs da scola, lavureras e lavurers socials da scola sco er mainascolas enconuschan l'urari da l'elecziun da professiun ed ils terms impurtants, han ina survista dal mund da professiun e da lavur sco er da las vias en il sistem da furmaziun e disponan d'infurmaziuns relevantas davart ils moduls BO.2 «Vias da furmaziun, mund da professiun e da lavur» e BO.4 «Planisaziun, realisaziun e documentaziun» da la «Orientaziun professiunala» tenor il Plan d'instrucziun 21.

3.3.2 Occurrenz per migrantas e migrants

Il sistem da furmaziun sco er la cussegliaziun professiunala d'auters pajais sa differenzieschan savens fundamentalmain da la purschida en Svizra. Per consequenza sa differenziescha er il basegn d'infurmaziun. Perquai poi far senn da realisar occurrenz spezialas per migrantas e migrants e – sche necessari – da consultar interpretas ed interprets intercultural ad occurrenz per personas responsables per l'educaziun che translateschan infurmaziuns en las linguas naziunals correspundentas. L'organisaziun d'interpretas e d'interprets vegn fatga en cunvegnientscha tranter la cussegliaziun u il cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera e la persuna d'instrucziun.

Finamira: Famiglias cun biografia da migraziun han bunas enconuschientschas dal sistem da furmaziun svizzer e da la purschida da la Cussegliaziun professiunala.

4 Preschientscha ad exposiziuns – exposiziuns professiunalas

La Cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera sa participescha a l'organisaziun da l'exposiziun professiunala «[Fiutscher](#)» sco er a differents exposiziuns professiunalas regionalas.

Finamira: Giuvenils pon s'infurmar davart differentas professiuns sco er davart la purschida da la Cussegliazion professiunala.

5 Infurmaziuns

5.1 Centers d'infurmaziun professiunala (CIP)

En ils CIP pon vegnir emprastadas brochuras davart professiuns, perfecziunaments, scolas sco er davart temas sco annunzia, carriera professiunala e.u.v. Medias da colliaziun cun codes QR porschan in access ad infurmaziuns online. Notebooks cun attatg d'internet stattan medemamain a disposiziun per infurmar sasez. Sin dumonda stattan a disposiziun cussegliastras e cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera per scleriments.

5.2 Scleriments speziels

Cun discurs d'infurmaziun e cun scleriments speziels sustegnan las cussegliastras ed ils cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera l'atgna infurmaziun da questas personas, intermediesch an infurmaziuns e sclereschan l'ulteriur proceder.

Finamira: Clientas e clients u tenor cunvegna lur personas da referiment vegnan sustegnids tras cussegliastras e cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera en connex cun l'atgna infurmaziun. L'ulteriur proceder vegn sclerì cuminaivlamain.

5.2.1 Discurs d'infurmaziun e scleriments per personas d'instrucziun

La Cussegliazion professiunala porscha a las personas d'instrucziun discurs d'infurmaziun e scleriments speziels. Quels pon er vegnir fatgs en cumbinaziun cun il barat professiunal tranter las cussegliastras ed ils cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera e las personas d'instrucziun.

Finamira: Las cussegliastras ed ils cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera sa barattan cun las personas d'instrucziun e sustegnan ellas tar l'orientaziun professiunala da las scolaras e dals scolaras.

5.2.2 Discurs d'infurmaziun e scleriments per personas responsablas per l'educaziun

Cun cussegliazions e cun scleriments speziels per personas responsablas per l'educaziun u per personas da referiment sustegnan las cussegliastras ed ils cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera l'atgna infurmaziun da questas personas, intermediesch an infurmaziuns e sclereschan l'ulteriur proceder areguard il process da l'elecziun da professiun dals giuvenils.

Finamira: Personas responsablas per l'educaziun vegnan sustegnidas tar l'elecziun da professiun da lur uffants tras cussegliastras e cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera.

5.2.3 Discurs d'infurmaziun e scleriments per giuvenils

Cun discurs d'infurmaziun e cun scleriments speziels per giuvenils sustegnan las cussegliastras ed ils cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera en la cumpetenzza da questas personas da infurmar sasezzas, intermediesch an infurmaziuns e sclereschan l'ulteriur proceder.

Finamira: Giuvenils vegnan sustegnids tras las cussegliastras ed ils cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera en lur cumpetenzza da savair infurmar sasez. L'ulteriur proceder vegn sclerì cuminaivlamain.

5.3 Purschidas d'infurmaziun

La Cussegliazion professiunala metta a disposiziun infurmaziuns per las scolas (p.ex. davart occurrenzas d'infurmaziun) en cas da basegn.

5.3.1 Fegls d'infurmaziun

La Cussegliaziun professiunala fa fegls d'infurmaziun davart temas specifics e metta a disposiziun quels a persunas interessadas. Infurmaziuns online porscha ella sin www.berufsberatung.ch, la plattafurma per tut las dumondas davart emprendissadi, professiun, scolaziun e mund da lavur sco er sin la pagina d'internet da l'uffizi www.berufsbildung.gr.ch.

Finamira: Persunas interessadas han access ad ina diversitad d'infurmaziuns e da meds da lavur.

5.3.2 www.berufsbildung.gr.ch

Sin la pagina d'internet www.berufsbildung.gr.ch vegnan las [purschidas](#) da la Cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera preschentadas curtamain. Via il [formular da contact](#) exista la pussaivladad da drizzar dumondas a las cussegliadras ed als cussegliaders da professiun, da studi e da carriera u da s'annunziar per ina cussegliaziun. Ultra da quai cuntegna la pagina [links e fegls d'infurmaziun](#) nizzaivels.

Finamira: Giuvenils survegnan infurmaziuns davart l'elecziun da professiun e pon contactar la Cussegliaziun professiunala.

5.3.3 www.berufsberatung.ch

La pagina d'internet www.berufsberatung.ch na cuntegna betg mo las infurmaziuns naziunalas davart professiun, studi e carriera, mabain er infurmaziuns specificas per ils chantuns, sco fegls d'infurmaziun davart purschidas da furmaziun. Ultra da quai publitgescha la Cussegliaziun professiunala sin la pagina d'internet [occurrenzas d'infurmaziun](#) da firmas d'emprendissadi, da federaziuns e d'instituziuns da scolaziun. La [banca da datas da scolaziun e da perfecziument](#) sin la pagina d'internet cuntegna plinavant las purschidas dals lavuratori d'emprendissadi, da las scolas da maturitad professiunalas, da las scolas medias e da las soluziuns transitoricas. En il sector [fufagnadi](#) èn menziunadas las firmas cun ina permissiun da scolaziun chantunala, quai vul dir tut las firmas che dastgan furmar emprendistas ed emprendists. Il register serva als giuvenils tar l'elecziun da professiun per s'orientar davart in fufagnadi. L'indicatur da las plazzas d'emprendissadi LENA sut www.berufsberatung.ch/lena cuntegna tut las plazzas d'emprendissadi libras annunziadas.

Finamira: Giuvenils e lur persunas responsablas per l'educaziun sco er persunas d'instrucziun han la pussaivladad da s'infurmar da tut temp e d'entrar en contact cun la Cussegliaziun professiunala.

5.4 Broschura da elecziun da professiun

La [broschura da l'elecziun da professiun](#) porscha ina survista e tips davart ils 7 pass da l'elecziun da professiun sco er numerus links e descripciuns da las vias da furmaziun suenter la scola obligatorica.

Finamira: Persunas responsablas per l'educaziun e giuvenils survegnan las infurmaziuns las pli impurtantas davart l'elecziun da professiun en furma cumpacta.

5.5 Diari da fufagnadi

Il [diari da fufagnadi](#) serva als giuvenils ad organisar, a documentar ed ad evaluar il fufagnadi. Ultra da quai cuntegna il diari il [pass da fufagnadi](#) che po vegnir utilisà dal manaschi d'emprendissadi per giuditgar ils giuvenils durant il fufagnadi.

Finamira: Ils giuvenils survegnan in utensil per planisar, per realisar e per evaluar lur fufagnadis ed in resun d'ina persuna spezialisada concernent lur qualificaziun.

5.6 «Profilo» – ordinatur grischun d'orientaziun professiunala

«profilo» è l'ordinatur grischun d'orientaziun professiunala triling. En quel vegnan rimnads, ordinads e structurads ils documents che resultan durant l'elecziun da professiun. L'ordinatur serva a medem temp a planisar ils singuls pass da l'elecziun da professiun. Sut www.berufsbildung.gr.ch pon fegls d'infurmaziun da la Cussegliaziun professiunala davart tut ils 7 pass da l'elecziun da professiun vegnir chargiads giu e deponids sut il pass respectiv. L'ordinatur gida a estructurar il rom «Orientaziun professiunala» ed accumpogna tras il process da l'elecziun da professiun. El po vegnir empustà tar la [Chasa editura per meds d'instrucziun](#) dal chantun Grischun.

Finamira: Las scolaras ed ils scolars survegnan in utensil per planisar e per documentar lur process da l'elecziun da professiun.

5.7 «Gasetta per l'elecziun da professiun»

Mintga onn l'avust publitgescha l'Uffizi per la furmaziun professiunala en collavuraziun cun la Somedia il supplement spezial «Gasetta per l'elecziun da professiun». Quella vegn er publitgada sin la pagina d'internet www.berufsbildung.gr.ch.

Tar la grappa en mira da la «Gasetta per l'elecziun da professiun» tutgan giuvenils, persunas responsablas per l'educaziun e persunas d'instrucziun. I vegnan mintgamai tramess intgins exemplars da la gasetta a tut las chasas da scola dal stgalim superiur en il Grischun. Ils artitgels da la «Gasetta per l'elecziun da professiun» vegnan mess a disposiziun sin la pagina d'internet www.berufsbildung.gr.ch en talian ed en rumantsch.

La «Gasetta per l'elecziun da professiun» cuntegna ina survista da tut ils pass da l'elecziun da professiun sco er da las purschidas en connex cun l'elecziun da professiun.

Finamira: Giuvenils e persunas responsablas per l'educaziun survegnan tips davart ils 7 pass da l'elecziun da professiun ed infurmaziuns davart il pass da la scola en la professiun u en ina scola da cuntinuaziun.

5.8 Newsletter per persunas d'instrucziun – BIZ-News

L'intermediaziun d'infurmaziuns per persunas d'instrucziun ha lieu regularmain via la [newsletter](#).

Finamira: Las persunas d'instrucziun pon s'infurmar davart temas actuals davart professiuns e scolaziuns, l'elecziun da professiun e las purschidas da la Cussegliaziun professiunala.

5.9 BIZ App

La BIZ App po vegnir chargiada gratuitamain sin il smartphone. Ella porscha vastas infurmaziuns davart ils emprendissadis e cumpiglia il register da las firmas d'emprendissadi (LEFI) e l'indicatur da las plazzas d'emprendissadi (LENA).

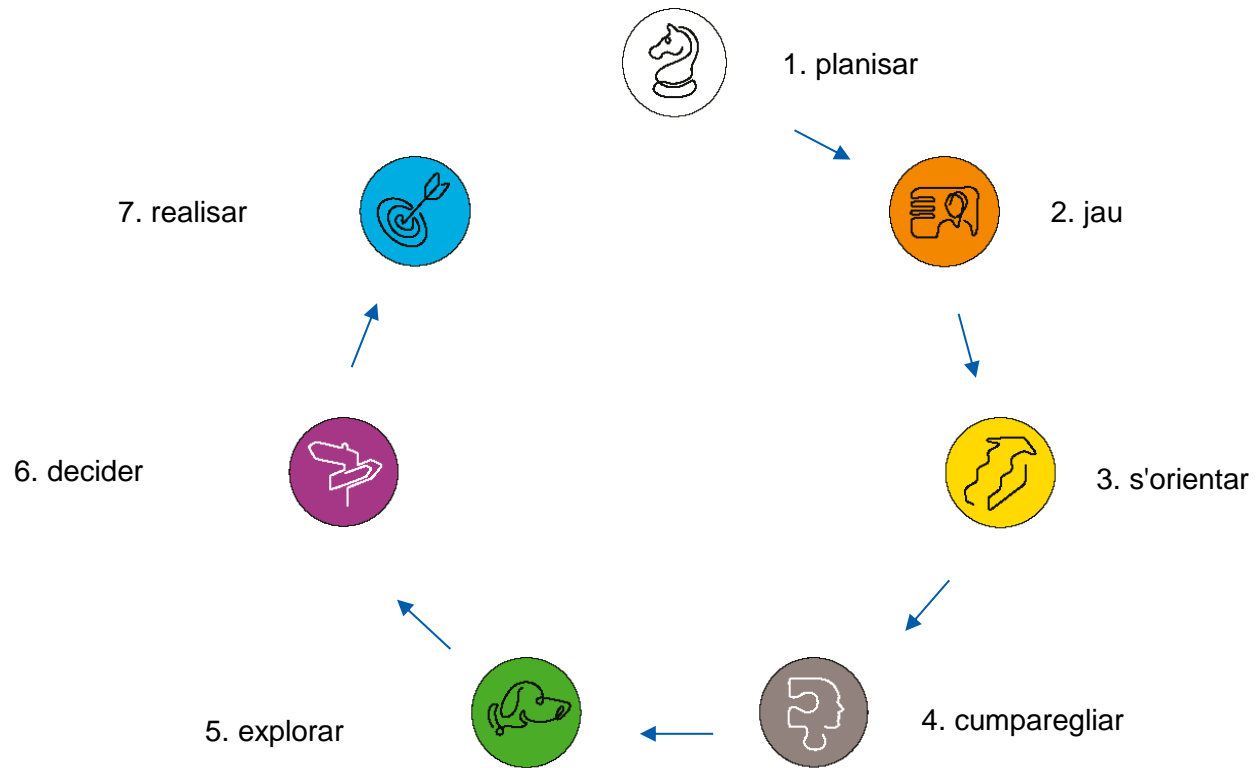
Finamira: Giuvenils survegnan infurmaziuns davart las professiuns, san tge interpresas che dastgan furmar emprendistas ed emprendists e porscher plazzas d'emprendissadi.

6 Survista da las purschidas tenor onn da scola

La suandanta survista mussa, cura che tge purschidas da la Cussegliazion professiunala vegnan realisadas usitadamain. Persunas d'instrucziun e cussegliastras e cussegliastrs da professiun, da studi e da carriera elegian en cunvegnientscha cuminaivla la purschida che fa mintgamai il pli grond senn per lur classas e sclereschan las responsablads.

Purschidas	1. superiura	1. superiura	2. superiura	2. superiura	3. superiura	3. superiura
	1. semester	2. semester	1. semester	2. semester	1. semester	2. semester
Occurrenzas inizialas per persunas d'instrucziun per l'orientaziun professiunala						
Infurmaziuns / purschidas d'infurmaziun sco newsletter per persunas d'instrucziun – BIZ-News						
Exposiziuns professiunalas						
Discurs da verificaziun per la registraziun tempriva						
Cussegliazion professiunala						
Cussegliazions curtas						
Occurrenzas da classa						
Occurrenzas da l'elecziun da professiun per persunas responsablas per l'educaziun						
Occurrenzas da l'elecziun da professiun per persunas responsablas per l'educaziun e per giuvenils						
Occurrenzas per persunas responsablas per l'educaziun						
Occurrenzas per migrantas e migrants						
Cussegliazions curtas en scola (uras da consultaziun da la chasa da scola)						
Case Management furmaziun professiunala (CMFP)						

7 Elecziun da professiun – ils pass ils pli impurtants

I. planisar

Planisar l'elecziun da professiun

- Nua ma chat jau el process da l'elecziun da professiun?
- Co poss jau proceder?
- Tgi ma po sustegnair?

1. jau

Emprender ad enconuscher sasez – interess e fermezzas

- Tgi sun jau? Tge sai jau? Tge vi jau?
- Co ma ves jau? Co vesan auters mai?
- Tge èn mes interess? Tge ma fa plaschair?
- Nua sun jau buna u bun en scola? Tge èn mes roms preferids?
- Tgeninas èn mias abilitads?
- Tge premissas ademplesch jau?

2. s'orientar

Emprender ad enconuscher il mund da professiun e da scolaziun

- Tge professiuns datti?
- Tge furnaziuns da scola datti?
- Tge soluziuns transitoricas / schliaziuns intermediaras datti?
- Tge premissas èn necessarias?
- Tgenins èn mes favurits?

3. cumparegliar

Cumparegliar interess e fermezzas cun las pretensiuns da las professiuns

- Tge pretensiuns da mias professiuns da giavisch ademplesch jau? Tgeninas betg? Nua stoss jau anc ma meglierar?
- Tge professiuns adattadas parentadas datti?
- Tge vias a la professiun da giavisch datti?

4. explorar

Emprender ad enconuscher meglier professiuns interessantas

- Nua e cura vi jau empernder d'enconuscher professiuns?
- Nua e co poss jau tschentiar dumondas a glied da professiun?
- Co organisesch jau in fufragnadi?
- Tge experientschas hai jau fatg?
- Correspundan mes giavischs a la realitad?
- Co vesa mia glista da favurits uss ora?

5. decider

Controllar e decider

- Tge avantatgs ha ina professiun, tgenins in'otra?
- Co poss jau ma decider?
- Tgi ma sustegna da prender la decisiun?
- Tge professiun è la dretga?

6. realisar

Tschertgar ina piazza d'emprendissadi u s'annunziar per ina scola cuntinuanta

- Nua chat jau plazzas d'emprendissadi libras?
- Co m'annunziel jau per ina piazza d'emprendissadi? Tge tutga tut tar ils documents d'annunzia? Co ma cumport jau durant il discurs da preschentaziun?
- Cura e co stoss jau m'annunziar per l'examen d'admissiun a la scola media? Cura ha lieu l'examen e tge cuntegns vegnan examinads?

7. preparar

Sa preparar per l'emprendissadi u per la scola cuntinuanta

- Co poss jau ma preparar per l'emprendissadi u per ina scola cuntinuanta?
- Tge stoss jau tut organisar?

8 Urari da l'elecziun da professiun

L'urari da l'elecziun da professiun serva sco agid d'orientaziun, per ch'ils differents pass possian vegnir realisads ed ils giuvenils possian realisar il meglier pussaivel lur elecziun da professiun. Per che las schanzas en l'elecziun da professiun ed en l'occupaziun da las plazzas d'emprendissadi sajan uschè gistas sco pussaivel per tuttas e tuts, han ils partenaris da la furmaziun professiunala deliberà in commitment che fixescha en spezial ils suandants puncts:

- Las plazzas d'emprendissadi libras vegnan publitgadas per l'annunzia il pli baud l'avust da l'onn avant il cumenzament da l'emprendissadi.
- Ils contracts d'emprendissadi vegnan fatgs il pli baud in onn avant il cumenzament da l'emprendissadi.
- Ils contracts d'emprendissadi vegnan approvads il pli baud a partir dal settember da l'onn avant il cumenzament da l'emprendissadi.

Il commitment vegn er sustegnì da purschiders privats da portals da plazzas d'emprendissadi.

1. stgalim aut			2. stgalim aut										3. stgalim aut																									
matg	zercladur	fanadur	avust	settember	october	november	december	schaner	favrer	mars	avrigl	matg	zercladur	fanadur	avust	settember	october	november	december	schaner	favrer	mars	avrigl	matg	zercladur													
			preparaziun da l'elecziun da professiun en scola																																			
visitas en il Center d'infurmaziun professiunala (CIP)																																						
discussiun en la classa e sairas da geniturs																																						
occurrenzas d'infurmaziun tar clamadas e scolaziuns																																						
cussegliaziuns individualas tar il/la cussegliader/ra da professiun																																						
fufragnadis																																						
													tschertgar in lieu d'emprendissadi (www.berufsberatung.ch)																									
			s'annunziar per ina scola media																																			
								s'annunziar per ina soluziun da punt																														

9 Lieus da la Cussegliaziun da professiun, da studi e da carriera

Cuira

Grabenstrasse 1
7001 Cuira
+41 81 257 27 72

Tavau

Talstrasse 2C
7270 Tavau Platz
+41 81 257 49 40

Ilanz/Glion

Bahnhofstrasse 31
7130 Glion
+41 81 257 27 72

Puschlav

Via Spultri 44
7742 Poschiavo
+41 81 257 49 40

Roveredo

Strada Cantonal 103
6535 Roveredo GR
+41 81 257 65 83

Samedan

Plazzet 16
7503 Samedan
+41 81 257 49 40

Scuol

Stradun 403A
7550 Scuol
+41 81 257 49 40

Tusaun

Feldstrasse 4
7430 Tusaun
+41 81 257 27 72